

Historien om Dunemosegård



Tegning af Ellen Valentin

Dunemosegård i Skovhuse på Gl. Vordingborgvej 5 matr. nr. 7c ejes af Knud Kristoffersen. Den er oprettet i 1884 af Knuds farfar Hans Kristoffersen, da han gifter sig med datteren fra Skovhusegade 33, matr. nr. 7, Maren Kirstine Frederikke Pedersen. Den var gård nr. 11 og 12 i 1688 matriklen. De får parcel 7c, og Maren K. s broder Rasmus Pedersen får 7b. Den bliver lagt til Dunemosegård i 1986.

Fæsteren af gård 11 og 12 ved Prins Jørgens død i 1708 hed Hans Madsen. Da han dør i 1727, ægter enken Anna Søfrensdatter, Ole Hansen Stiesen, der fæster gården.

I 1747 bliver Anna og Hans Madsens datter gift med Giert Olufsen fra Langebæk, og han fæster gården, men dør allerede i 1749. Enken Mette Hansdatter bliver gift med Jens Pedersen fra Mern. Jens Pedersen bliver fæster under Vordingborg Ryttergods ligesom sine forgængere og sine naboer.

Kong Christian d. 7. sælger Vordingborg Ryttergods på auktion i 1774. Jens Pedersens gård bliver ligesom det meste af Øster Egesborg sogn solgt til Lilliendal.

Før udskiftningen lå alle gårdene i Skovhuse tilsyneladende i den samme lange række, som de gør i dag. Flere af dem havde jordstykker, der strakte sig ind i Skovhuseskoven. Til gengæld var der en temmelig stor skov langs Kalvehavelandevejen mellem Stensved og Langebæk, og dermed også hvor Dunemosegård ligger i dag. Det meste af skoven ved Kalvehavelandevejen blev ryddet. Horsebjergskov blev dog bevaret. Til gengæld blev de åbne områder inde i selve Skovhuseskoven plantet til.

Da Jens Pedersen dør i 1794, overtager sønnen Rasmus Jensen fæstegården. Den ligger stadig på gård nr. 11 s plads; men får nu matr. nr. 7. Rasmus Jensen dør i 1842. Hans enke fortsætter med sønnen Peder Rasmussen som bestyrer. Han overtager selv fæstet i 1850. Peder Rasmussen var almindelig fæster; men alle 3 børn bliver arvefæstere i 1885.

Ved årsskiftet 1885 overtager sønnen Lars P. Pedersen gården og hovedparcellen 7a, Broderen Rasmus P. overtager 7b og datteren Maren K. P. og hendes mand Hans Kristoffersen 7c. Det er de 2 parceller, der ligger syd for Skovhusegade. Hans Kristoffersen kom fra Ø: Egesborg by.

Dunemosegård bliver bygget i 1884-85. I 1915 overtages den til selveje og i 1930 overdrager Hans Kristoffersen gården til sønnen, Svend Kristoffersen.

Gården ligger ved Dunemose, som den er opkaldt efter. Under og efter 2.verdenskrig blev der gravet tørv til brændsel. Derved opstod der en stor sø. I 1956 blev mosen pumpet tør for vand. Med håndkraft blev gravet en rørledning ned gennem mosen, og den blev lagt ud med græs til kørne.

I forbindelse med udbygningen af Stensved skole i 1976, blev jorden fra udgravningen kørt ned og lagt rundt om det laveste på den tidligere mose. Derved opstod søen igen.

Knud Kristoffersen havde overtaget gården i 1972 og blev gift med Inger K. i 1973. Børn: Christel (1971) har egen frisørsalon og bor i Stivænget, Laila (1973) gift, død i 2007, Kim (1976) pædagog og bor i København og Henrik(1985) er mekaniker og bor i Stivænget.

Stivænget hørte oprindeligt til Ølebjerggård, Skovhusegade 19, og er sandsynligvis opdyrket af og opkaldt efter Stiesen-familien, som oprindeligt havde Ølebjerggård; men også optræder i denne gårds historie. Stisen-navnet er ikke et almindeligt sennavn; men et familienavn, som også optræder i andre sammenhænge. Der gik en vej fra Ølebjerggård til Stivænget.

På gården bor i dag Inger og Knud Kristoffersen og Nanna, der kom i pleje i 1994, 2 ½ måned gl. nu 14 år. Inger K. er uddannet plejer og arbejder som vikar. Knud K. arbejdede indtil 1999 udenfor landbruget og passede gården ved siden af.

Indtil 1980 var der røde malkekøer, og der blev udstillet på dyrskuet i Roskilde. Så blev der krydset med Hereford, og i dag er der en mindre Herefordbesætning og 3 heste.

Som omtalt købes parcel 7b i 1986, og i 1988 købes Hegnskovgård i Skovhuse. Bygningerne sælges fra. I 2005 købes en mindre ejendom i Stivænge, så det samlede areal er 50 ha.

Historien er skrevet af Vagn B. Nielsen med Lars Skovvangs notater, Holger Munks notater og Lilliendals Afgiftsprotokol som kilde.